

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»

протокол від _____ 20__ р.
№__

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Планування та контроль на підприємстві»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

факультет бізнесу та сфери обслуговування
(назва факультету)
кафедра менеджменту і підприємництва
(назва кафедри)

Рекомендовано на засіданні
кафедри менеджменту і
підприємництва
(назва кафедри)

27 серпня 2021 р.,
протокол № 6

Розробник: д.е.н., проф. ТАРАСЮК Галина, к.е.н. СОТНИК Ангеліна,
к.е.н., доц. ОРЛОВА Катерина, к.е.н. БІРЮЧЕНКО Світлана, к.е.н.,
доц. ВИГОВСЬКИЙ Володимир

Житомир
2021

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

ТЕМА 1. Сутність планування та особливості його здійснення на підприємстві

1. Сутність планування. Предмет, зміст та задачі курсу.
2. Сучасні методологічні підходи до планування господарської діяльності та філософські концепції планування.
3. Системний підхід та раціональний вибір у плануванні.

Контрольні питання:

1. *У чому суть процесу планування? Обґрунтувати необхідність планування господарської діяльності підприємства.*
2. *Які нормативні акти України регулюють питання планування господарської діяльності підприємств?*
3. *У чому полягає методика планування? Дати загальну характеристику методичних підходів до планування.*
4. *У чому полягає системний підхід та раціональний вибір у плануванні?*
5. *Що таке надійність та гнучкість плану, як вони досягаються?*
6. *У чому полягає організаційна культура планування та які засоби її досягнення на підприємстві?*
7. *На яких принципах будується функція планування?*

ТЕМА 2. Система планів підприємства

1. Система планів підприємства, їх зміст, особливості, взаємозв'язок.
2. Методи та інструментарій розробки планів, їх інформаційна та нормативна база.
3. Організаційні форми планування.

Контрольні питання:

1. *Що являє собою система планів підприємства і яке коло проблем вона вирішує?*
2. *Дати класифікацію видів планування по тривалості планового періоду і скласти їх коротку характеристику.*
3. *Які задачі розв'язуються на стратегічному і поточному рівні планування?*
4. *У чому суть оперативного рівня планування?*
5. *Дати характеристику технічно-економічного планування і кола питань, які воно вирішує.*
6. *У чому полягає планування соціального розвитку колективу підприємства?*
7. *Розкрити структуру і зміст плану економічного і соціального розвитку колективу підприємства?*
8. *Що є інформаційною базою підприємства?*
9. *Що входить до складу вихідної, проміжної та результативної інформації?*
10. *Що являють собою норми та нормативи і в чому полягає їх відмінність?*

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

11. Якими методами встановлюються планові норми і нормативи? В чому суть науково обґрунтованих норм і їх значення у плануванні?

12. Який загальний порядок розробки планів підприємства і його основні етапи?

13. Яка роль планово-економічних і інших функціональних служб у розробці планів?

14. Які організаційні структури застосовуються в плануванні і, в свою чергу в чому полягає суть лінійної та функціональної структури?

15. Яким основним кваліфікаційним вимогам повинен відповідати сучасний економіст-плановик?

ТЕМА 3. Маркетингові дослідження, планування збуту і контролю продукції

1. Розробка плану збуту і контролю продукції, зміст та призначення.
2. Планування реклами та комунікаційна політика у здійсненні планів збуту і контролю продукції.

Контрольні питання:

1. Яку роль відіграє план збуту у виробничій програмі підприємства?
2. Які види товарів і робіт включаються в план збуту і контроль продукції?
3. Охарактеризуйте етапи розробки плану збуту і контролю продукції.
4. Що таке комунікаційна політика, її цілі та інструменти?
5. Реклама та які існують етапи планування рекламної діяльності?
6. З якими найбільш поширеними методами пов'язане складання кошторису на рекламні витрати?
7. З яких статей витрат можуть складатися щомісячні витрати на рекламу фірми виробника?

ТЕМА 4. Виробництво продукції

1. Виробнича програма підприємства, її зміст та основні завдання.
2. Формування плану і контролю виробництва продукції. Методика розрахунку показників плану і контролю виробництва.
3. Календарний розподіл виробничої програми, її оптимізація.

Контрольні питання:

1. Що служить основою планування і контролю виробництва продукції на сучасному підприємстві?
2. Що являє собою виробнича програма підприємства і які фактори її визначають?
3. Які вихідні дані потрібні для розробки річної виробничої програми підприємства і де їх взяти?
4. Що містить портфель замовлень підприємств? Який існує зв'язок між планом виробництва і портфелем замовлень?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

5. Що таке державне замовлення та державний контракт і чи вигідні вони підприємству?

6. Які існують стратегії планування і контролю стратегії виробництва в залежності від коливань попиту?

7. Пояснити суть оптимізації виробничої програми методами лінійного програмування.

8. Які показники містяться в річному плані виробництва? Як взаємодіє система планових показників?

9. В яких вимірниках можна виразити обсяг виробництва? Які вимірники існують на підприємстві?

10. Якими основними показниками характеризуються план виробництва?

Задачі по темі:

Задача 4.1. Відповідно до укладених угод підприємство у плановому році повинно відвантажити споживачам 10 тис. виробів А та направити у роздрібну торгівлю 2 тис. цих виробів і створити 5-ти денний запас готової продукції до кінця року. Неминучі втрати від браку – 0,5 %. Необхідно розрахувати план виробництва виробів А на плановий рік, в тому числі у кварталному розрізі.

Методичні вказівки: Запаси готової продукції розраховуються у календарних днях, розподіл виробничої програми здійснюється пропорційно до кількості робочих днів.

Задача 4.2. Підприємство випускає столярну продукцію, яка характеризується наступними даними:

Найменування продукції	План випуску у натуральному виразі	Норма трудомісткості люд/дні
Віконні блоки, м ²	1500	0,45
Дверні блоки, м ²	850	0,27
Плінтуси, м	40000	0,06

Розрахувати план випуску продукції в умовних м² віконних блоків.

Задача 4.3. У плановому році підприємство планує випустити 1000 шт. виробів А по ціні 500 грн./од. та 3000 шт. виробів Б по ціні 600 грн./од. Крім того, планується виготовити комплектуючих виробів на суму 2500 тис. грн., в тому числі для сторонніх замовників – на 1500 тис. грн.; також в плані передбачається зміни залишків готової продукції на складі на суму з 2000 тис. грн. до 500 тис. грн.

Розрахувати план по товарній, валовій та реалізованій продукції.

Задача 4.4. Скласти граничні нерівності і цільову функцію для розрахунку оптимальної виробничої програми методами лінійного програмування за даними:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

Вид продукції	Прибуток на 1 виріб, грн.	Трудоємність виготовленої одиниці продукції по цехах, н-год		
		складальний	механічний	заготівельний
А	100	200	250	50
Б	70	200	200	30
В	250	400	450	100
Г	20	50	70	10

Дійсний фонд часу роботи обладнання складає:
механічний цех – 254 тис. н-год.; збиральний цех – 224 тис. н-год.;
заготівельний цех – 40 тис. н-год.

Задача 4.5. Розрахувати коефіцієнт незавершеного виробництва на малому підприємстві, якщо собівартість продукції складає 160 тис. грн., а вартість матеріалів – 120 тис. грн.

ТЕМА 5. Оперативно-календарне планування і контроль

1. Зміст, мета і завдання оперативно-календарного планування і контролю (ОКПК).
2. Основні календарно-планові розрахунки в ОКПК.
3. Системи ОКПК на підприємстві.

Контрольні питання:

1. Що таке оперативне планування і контроль виробництва і у чому полягають його задачі?
2. Дати характеристику планово-облікових одиниць продукції, які застосовують в ОКПК.
3. Який порядок формування виробничої програми у кварталному, місячному розрізах?
4. Дати характеристику і порядок розрахунків нормативів, які зумовлюють характер руху предметів виробництва по операціях і стадіях виробничого процесу.
5. Назвати системи ОКПК, які застосовуються на підприємствах і дати їм коротку характеристику.

ТЕМА 6. Матеріально-технічне забезпечення виробництва

1. Зміст і основні завдання плану МТЗВ, основні показники та порядок його розробки.
2. Планування і контроль потреби в сировині і матеріальних ресурсах.
3. Запаси, їх види та регулювання.
4. Планування і контроль зовнішніх перевезень.

Контрольні питання:

1. У чому полягає зміст і основні завдання плану матеріально-технічного

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

забезпечення виробництва?

2. Який порядок розробки планів МТЗВ на підприємстві?
3. Що є об'єктом нормування при розробці планів матеріально-технічного забезпечення.
4. Які існують методи обчислення потреби в основних і допоміжних матеріалах?
5. Яка роль виробничих запасів і які є їх основні види?
6. У чому полягає система “максимум-мінімум” у плануванні та регулюванні запасів?
7. Що таке баланс матеріального забезпечення і які його складові частини.

Задачі по темі:

Задача 6.1. Розрахувати потребу підприємства у чорних металах, якщо план виробництва виробів складає 7500 шт., середня вага виробів – 0,85 кг, а коефіцієнт використання металу – 0,72. Передбачається, що 30% відходів металу можуть повторно використовуватись у виробництві.

ТЕМА 7. Забезпечення операційної діяльності виробничою потужністю

1. Виробнича потужність підприємства і фактори, які її визначають.
2. Методика обчислення виробничої потужності.
3. Динаміка виробничої потужності та ліквідація диспропорцій виробничих потужностей підрозділів підприємства.

Контрольні питання:

1. Що називається виробничою потужністю підприємства, цеху, дільниці?
2. Як обчислюється виробнича потужність в однономенклатурному, масовому та серійному виробництві?
3. Що таке провідна ланка виробництва, “вузькі місця” та резерви потужності?
4. Яка послідовність розрахунку виробничої потужності підприємства?
5. Що таке “баланс виробничих потужностей”, і як розраховуються його основні показники?
6. Назвати основні показники використання виробничої потужності.

Задачі по темі:

Задача 7.1. Визначити виробничу потужність складальної дільниці, корисна площа якої становить 200 кв.м. Виріб займає площу 3,5 кв.м., робоча зона – 30% його площі. Тривалість виробничого циклу складання виробу – 12 змін. Значення режимного фонду часу роботи дільниці визначити самостійно.

Задача 7.2. Визначити виробничу потужність механічної дільниці підприємства, що випускає комплекти деталей, за умови, що провідною групою обладнання є шліфувальна.

Вихідні дані:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

Група обладнання	Кількість верстатів	Загальна норма часу на комплект	Коефіцієнт виконання норм, %
Токарна	9	270	105
Револьвер	11	170	108
на Шліфувальна	7	190	103

Розробити заходи по ліквідації “вузького місця” враховуючи, що токарні операції можуть виконуватись на револьверній групі обладнання. Рішення про значення показників, які характеризують режим роботи підприємства прийняти самостійно.

ТЕМА 8. Персонал і оплата праці

1. Потреба підприємства у трудових ресурсах, основи її планування і контролю.
2. Планування і контроль продуктивності праці та обчислення показників продуктивності.
3. Оплата праці. Показники плану, методика обчислення фондів оплати праці за різних систем та форм оплати праці.
4. Матеріальне стимулювання працівників підприємства.

Контрольні питання:

1. *Надати класифікацію працівників підприємства по категоріях і їх коротку характеристику.*
2. *Як здійснюється розрахунок потреби у кадрах по окремих категоріях працюючих?*
3. *Які є методи розрахунку продуктивності праці і в чому суть її прямого розрахунку?*
4. *Який порядок розрахунку продуктивності праці за факторним методом.*
5. *Що таке плановий фонд оплати праці і на чому ґрунтуються його розрахунки і контроль?*
6. *У чому полягає суть нормативного методу розрахунку планового фонду оплати праці?*
7. *Надати класифікацію планових фондів оплати праці і їх коротку характеристику.*
8. *Як розраховується фонд відрядної оплати праці основних і допоміжних робітників?*
9. *Як розраховується фонд погодинної оплати праці основних і допоміжних робітників?*
10. *Як розраховується фонд оплати керівників, спеціалістів,*

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

непромислового та неспискового складу?

11. Для чого здійснюється матеріальне стимулювання працівників підприємств і як воно повинно бути організовано?

12. Із яких елементів складається система преміювання працівників на підприємствах промисловості?

13. Із яких джерел здійснюється преміювання працівників підприємства?

Задачі по темі:

Задача 8.1. Визначити чисельність основних робітників на плановий рік за такими даними. Річна програма випуску виробів – 5000 шт. Норма часу на виріб – 19,6 н-год. 70 % робітників отримують 21 день чергових відпусток, 20 % – 24 дні чергових і додаткових відпусток і 10 % – відповідно – 28 днів.

Методичні вказівки: При розрахунку ефективного фонду робочого часу одного робітника значення інших втрат робочого часу студент визначає самостійно.

Задача 8.2. Визначити планову середньоспискову і явочну чисельність допоміжних робітників за даними: кількість одиниць обладнання цеху – 110. Середня ремонтна складність одиниці обладнання – 12 р.о. Норма обслуговування – 500 р. о./1 чол. в зміну.

Методичні вказівки: При розрахунку коефіцієнта використання робочого часу значення втрат робочого часу визначаються студентом самостійно.

Задача 8.3. Розрахувати планову чисельність допоміжних робітників, чисельність керівників, спеціалістів і іншого персоналу та загальний план підвищення продуктивності праці по фактору зростання обсягів виробництва за даними:

<i>Показники</i>	<i>Базовий рік</i>	<i>Плановий рік</i>
Товарна продукція, тис. грн.	43500	47500
Чисельність, ПВП, чол.	5050	
в тому числі:	2000	
– основні робітники	1600	
– допоміжні робітники		

При зростанні виробничої програми на 1 % чисельність допоміжних робітників зростає на 0,5 %, керівників, спеціалістів та іншого персоналу – на 0,1 %.

Задача 8.4. Визначити заплановане зростання продуктивності праці, якщо відомо, що в базовому році підприємство виготовляло продукції на 40 млн. грн. В плановому році випуск продукції передбачається збільшити на 8 %. Кількість працюючих в базовому році складала – 3300 чол. в тому числі основних робітників – 2400 чол. При збільшенні випуску продукції на 1 % чисельність

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

іншого ПВП зростає на 0,6 %.

Задача 8.5. Визначити заплановане зростання продуктивності праці, якщо відомо, що в базовому році підприємство виготовляло продукції на 40 млн. грн. По плану випуск продукції повинен зрости на 7 %. Кількість працюючих в базовому році складала 3300 чол., в плановому році передбачається можливе значення чисельності на 50 чол.

Задача 8.6. Визначити заплановане зростання продуктивності праці за рахунок зменшення втрат робочого часу за даними:

<i>Показники</i>	<i>Базовий рік</i>	<i>Плановий рік</i>
Товарна продукція тис. грн.	44800	48300
Чисельність ПВП, чол.	5050	
Втрати робочого часу, %	12,5	10,1

Методичні вказівки: Можливе зниження чисельності ПВП за рахунок зменшення втрат робочого часу розраховується за формулою:

$$\Delta r(\%) = \frac{(y_v - y_{пл}) \times 100}{100 - y_{пл}}$$

Задача 8.7. Скласти план підвищення продуктивності праці за рахунок поглиблення кооперації підприємств за даними:

<i>Показники</i>	<i>Базовий рік</i>	<i>Плановий рік</i>
Товарна продукція тис. грн.	43500	47500
Чисельність ПВП, чол.	5050	
Питома вага купівельних напівфабрикатів	0,47	0,49

Методичні вказівки: Можливе зменшення чисельності ПВП за рахунок збільшення долі кооперованих поставок розраховується за формулою:

$$\Delta r = \frac{Q_{пл}(\delta_{пл} - \delta_{баз})}{B_{баз}}$$

ТЕМА 9. Виробнича інфраструктура

1. Роль і склад допоміжних виробництв і обслуговуючих господарств.
2. Планування і контроль забезпечення підприємства технологічною оснасткою.
3. Планування і контроль ремонтного обслуговування виробництва.
4. Планування і контроль енергообслуговування.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

5. Планування і контроль транспортного обслуговування.

Контрольні питання:

1. Яка роль і який склад допоміжних виробництв і обслуговуючих господарств підприємства?
2. Який порядок планування і контролю технологічної оснастки на підприємстві?
3. Як розраховується потреба різального інструменту для масового виробництва машинобудівного профілю?
4. У чому полягає суть єдиної системи технічного обслуговування і ремонту обладнання?
5. Як розраховується трудомісткість ремонтних робіт по технічному обслуговуванню обладнання?
6. У чому полягає специфіка енергозабезпечення підприємства?
7. Як складаються баланси енергоспоживання на підприємстві?

Задачі по темі:

Задача 9.1. Розрахувати витрати різального інструменту на річну програму виробів А та здійснити розрахунок його цехового оборотного фонду.

Вихідні дані. Річна програма випуску – 500 тис. шт., стійкість інструменту до повного його зносу – 19 год, норма машинного часу – 1,85 хв. На робочих місцях одночасно знаходиться 62 інструменти, в ремонті і заточці – 24 шт., в інструментально-роздаточній кладовій – 118 шт.

Задача 9.2. Розрахувати середньорічний обсяг слюсарних робіт та чисельність слюсарів по ремонту і обслуговуванню обладнання за даними: На підприємстві встановлено 170 од. токарного обладнання, середня категорія складності ремонту якого – II, капітальному ремонту підлягає 22 р.о., поточному ремонту – 920 р.о. і технічному обслуговуванню 3740 р.о.

ТЕМА 10. Витрати виробництва

1. Зміст плану витрат виробництва продукції.
2. Суть кошторису витрат на виробництво, його призначення і структура. Методика основних розрахунків кошторису.
3. Планування зниження собівартості продукції і методика його розрахунку за факторами.

Контрольні питання:

1. Що таке витрати виробництва продукції?
2. Який комплекс розрахунків включає планування і контроль собівартості?
3. Що називають калькуляцією собівартості?
4. Перелічити склад статей калькулювання собівартості продукції?
5. Який порядок планування і контролю собівартості продукції допоміжних цехів?
6. Як визначається собівартість одиниці продукції?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

7. Які статті включає кошторис витрат по утриманню і експлуатації обладнання?

8. Які є способи калькуляції собівартості продукції?

9. Які методи застосовують для розробки кошторису витрат на виробництво?

Задачі по темі:

Задача 10.1. Розрахувати собівартість та орієнтовану ціну виробу А за наступними даними. Вартість основних і допоміжних матеріалів - 11 грн. / шт.

Нормована заробітна плата - 6,2 грн. / шт. Витрати по ремонту і експлуатації обладнання - 3600 тис. грн. Річні цехові витрати - 800 тис. грн. Загальновиробничі витрати - 900 тис. грн. Річна нормована заробітна плата основних робітників - 1200 тис. грн. Позавиробничі витрати - 3%

Методичні вказівки: Рішення про значення інших показників, які входять до складу собівартості та рівень планової рентабельності студент приймає самостійно.

Задача 10.2. У поточному році рентабельність операційної діяльності підприємства становила 27%, а сума прибутку – 289614 грн. Адміністративні витрати у розрахунку до виробничої собівартості склали 15%, а витрати на збут – відповідно 4%.

Визначити собівартість реалізованої продукції.

ТЕМА 11. Фінансове планування і контроль на підприємстві

1. Зміст і завдання фінансового плану і контролю на підприємстві.
2. Планування і контроль прибутку підприємства. Методи оптимізації грошових потоків.
3. Оцінка фінансового стану підприємства на основі балансу доходів та видатків.

Контрольні питання:

1. Що таке фінансовий план підприємства і яка його структура?
2. У чому суть визначення точки беззбитковості. і який порядок її визначення?
3. Що таке балансовий план і які показники його характеризують?
4. Що таке план доходів і витрат і які показники його характеризують?
5. Дати характеристику змісту і задач плану надходжень і виплат?
6. Дати характеристику показників фінансового стану підприємства.

ТЕМА 12. Планування і контроль оновлення продукції

1. Формування планів і контролю оновлення продукції, їх склад і завдання.
2. Планування і контроль витрат на підготовку та освоєння виробництва.
3. Економічна ефективність освоєння нової продукції.
4. Вибір оптимального варіанту технологічного процесу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

Контрольні питання:

1. Яке значення і завдання формування планів і контролю оновлення випуску продукції
2. Які є стадії технічної підготовки виробництва нової продукції і який їх зміст?
3. Що таке “життєвий цикл” продукції і які є його стадії?
4. У чому суть підготовки виробництва нової продукції і з якого комплексу робіт вона складається?
5. Який порядок планування і контролю витрат на підготовку та освоєння виробництва нової продукції?
6. Як визначається економічна ефективність освоєння нової продукції?

Задачі по темі:

Задача 12.1. Нова автоматична лінія дає можливість використання у виробництві більш досконалу технологію та зменшити собівартість одиниці продукції з 398 до 396 грн./од. Нова лінія розрахована на випуск 120 тис. шт. виробів на рік і коштує 5,28 млн. грн. Виробництво такої самої кількості виробів на діючому устаткуванні вимагає 2,4 млн. грн. додаткових капіталовкладень.

Визначити доцільність придбання автоматичної лінії, і якщо доцільно та розрахувати економічний ефект від впровадження нової технології та строк окупності капіталовкладень.

Методичні вказівки: Знання коефіцієнта економічної ефективності капіталовкладень студент визначає самостійно.

Задача 12.2. Визначити річний економічний ефект у виробника продукції від впровадження нової моделі виробу та строк окупності додаткових капіталовкладень за даними:

<i>Показники</i>	<i>Базова модель</i>	<i>Нова модель</i>
Програма випуск, тис. грн.	80	80
Додаткові капіталовкладення, тис.грн.	-	400
Собівартість виробу, грн.	165	205
Ціна підприємства, грн	180	225

Задача 12.3. Визначити ранній початок роботи 5-6 та критичний шлях виконання комплексної роботи по реконструкції ділянки відповідно до сітьового графіка:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

ТЕМА 13. Організаційно-технічний розвиток

1. Завдання і зміст плану організаційного і технічного розвитку підприємства. Система показників плану і методика їх розрахунку.

2. Планування і контроль інвестицій та визначення прибутковості об'єктів інвестування.

3. Джерела фінансування організаційно-технічного розвитку підприємства.

Контрольні питання:

1. В чому полягають завдання і який зміст плану організаційного та технічного розвитку підприємства?

2. Дати характеристику системи показників плану організаційно-технічного розвитку підприємства?

3. Який порядок розробки планів організаційного і технічного розвитку підприємства?

4. Як визначаються економіка ефективність інвестицій з коротким інвестиційним циклом?

5. Які показники характеризують ефективність інвестицій?

6. Назвати і дати характеристику джерелам фінансування організаційних та технічних законів.

Задачі по темі:

Задача 13.1. Визначити ефективність організаційно-технічного заходу по відміні технологічної операції, яка характеризується наступними даними:

Річна програма випуску виробів – 1100 тис. шт. Наявне обладнання – піч камерна, потужністю 60 Квт та вартістю –5600 грн. Норма часу на обробку 100 виробів – 6,1 год. Розцінка на 100 виробів – 6,1 коп.

Методичні вказівки: Данні, що стосуються режиму роботи підприємства, студент визначає самостійно.

Задача 13.2. Визначити доцільність впровадження раціоналізаторської пропозиції щодо механізації технологічної операції, яка характеризується наступними даними: існуюча технологічна собівартість операції –3,2 грн./шт. Планова технологічна собівартість після впровадження пропозиції – 1,4 грн./шт. Впровадження пропозиції вимагає додаткових капіталовкладень для придбання обладнання 12000 грн.

ТЕМА 14. Бізнес-планування

1. Бізнес-план, його призначення і зміст.

2. Організація розробки бізнес-плану.

3. Зміст основних розділів.

Контрольні питання

2. Що таке бізнес-план і яке його місце та роль у системі планів підприємства?

3. Які принципи організації розробки бізнес-плану і хто його розробляє?

4. Які є етапи розробки бізнес-плану та їх характеристики

5. Яка роль та зміст резюме бізнес-плану?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/2/076.00.1/Б/ВПІ 6.1-2021
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 1

6. Чи регламентується зміст бізнес-плану нормативними актами і яка загальноприйнята структура бізнес-плану?

7. Дати характеристику змісту розділів бізнес плану.